

ที่มา Siriraj Surgical Safety Checklist

ด้วยคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีเป้าหมาย “เป็นองค์กรที่น่าไว้วางใจ (High Reliability Organization)” ความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญ จึงมีการทำ Surgical Safety Checklist โดยบุคลากรด้านการผ่าตัด ได้แก่ ศัลยแพทย์ วิสัญญีแพทย์ และพยาบาล เพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัด ภายในโรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2555 แต่ยังไม่พบอุบัติการณ์ไม่พึงประสงค์ที่สามารถป้องกันได้ จึงมีการทบทวนกระบวนการและพัฒนาการทำ Surgical Safety Checklist ของโรงพยาบาล ในปีพ.ศ. 2561 เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกภาควิชาที่เกี่ยวข้องได้ปรับใช้ เพิ่มความปลอดภัยของผู้ป่วยมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีการระบุและสื่อสารข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัด elective และตมยาสลบ ให้ผู้ป่วยมีความปลอดภัย ไม่เกิดอุบัติการณ์ไม่พึงประสงค์ที่สามารถป้องกันได้

โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ ผู้ป่วยได้รับการผ่าตัดถูกต้อง ถูกข้าง ถูกตำแหน่ง และไม่พบอุบัติการณ์มีสิ่งตกค้างในแผลหลังผ่าตัด รวมทั้งลดอุบัติการณ์การยกเลิกหรือการเลื่อนผ่าตัดจากความไม่พร้อมของห้องผ่าตัด โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง เรียนรู้ ทบทวนและพัฒนา เกิดเป็นความร่วมมือของสหสาขาวิชาชีพทั้งอาจารย์แพทย์ แพทย์ประจำบ้าน วิสัญญีแพทย์ และพยาบาล ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่มีคุณค่ากับผู้รับบริการ และผู้อบรม (แพทย์ประจำบ้าน) รวมทั้งผู้ปฏิบัติ นำไปสู่การขยายผลสู่การปฏิบัติทั้งคณะฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

สร้างการเปลี่ยนแปลง Siriraj Surgical Safety Checklist ด้วย Learn - Link - Share

Learn

ทบทวนและวิเคราะห์ผลการดำเนินการ รายงานอุบัติการณ์ การเทียบเคียงทั้งในระดับหน่วยงาน และคณะฯ ดังนี้

- ทบทวนกระบวนการทำ Surgical Safety Checklist ของโรงพยาบาล ผลลัพธ์การดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า อุบัติการณ์ไม่พึงประสงค์ที่สามารถป้องกันได้ เช่น การผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดอวัยวะ ผิดหัตถการ การเกิดสิ่งตกค้างที่ทั้งยอมรับได้และยอมรับไม่ได้ ความผิดพลาดในการส่งสิ่งส่งตรวจ เป็นต้น

Link

- เชื่อมโยงผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญ ทีมสหสาขาวิชาชีพ ประกอบด้วย อาจารย์แพทย์ภาควิชาศัลยศาสตร์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด ภาควิชาสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา ภาควิชาจักษุวิทยา ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา ภาควิชาวิสัญญีวิทยา และงานการพยาบาลผ่าตัด ฝ่ายการพยาบาล โดยมีรองคณบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพเป็นประธาน และงานจัดการความรู้เป็นผู้ประสานงาน โดยเชิญ กัปตัน นายแพทย์กรพรหม แสงอร่าม จากบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ร่วมแบ่งปันประสบการณ์จากการนำ Checklist เพื่อความปลอดภัยที่ใช้ในสายการบิน
- กำหนดวัตถุประสงค์ของกระบวนการและผลลัพธ์ คือ การตรวจสอบและรับทราบข้อมูลที่สำคัญของผู้ป่วยภายในทีม และระหว่างทีมที่เกี่ยวข้อง โดยทีมสหสาขาวิชาชีพ ทุกช่วงเวลาของการทำหัตถการ/ผ่าตัด เพื่อความปลอดภัย ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ในแนวทางเดียวกัน และเป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมทั้งเพื่อการเรียนรู้ของแพทย์ประจำบ้าน และทีมงาน

Share

- วิเคราะห์สาเหตุสำคัญ ระบุขั้นตอนสำคัญ ร่วมกันถอดความรู้และทักษะการปฏิบัติโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ทั้ง Tacit Knowledge และ Explicit Knowledge
- ค้นหาวิธีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ตกผลิกร่วมกันกับทีมสหสาขาวิชาชีพจากภาควิชา/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- สกัดความรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของศิริราช และจัดทำเป็นแนวปฏิบัติของทีมสหสาขาครอบคลุมกระบวนการทั้งหมดในการรับผู้ป่วยไว้ดูแลในห้องผ่าตัด เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกภาควิชาที่เกี่ยวข้องได้ปรับใช้ และสร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติที่สามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งโรงพยาบาล

กระบวนการ Siriraj Surgical Safety Checklist

- สร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด
- เพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลสำคัญของผู้ป่วยและการผ่าตัดระหว่างบุคลากรทีมผ่าตัด
 - ลดอัตราอุบัติการณ์ผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดอวัยวะ ผิดหัตถการ
 - ลดอัตราอุบัติการณ์การเกิดสิ่งตกค้างที่ยอมรับไม่ได้ (นำสิ่งตกค้างออกภายหลังเย็บปิดแผลและออกจาก OR)
 - ลดอัตราอุบัติการณ์การเกิดสิ่งตกค้างที่ยอมรับได้ (แพทย์พิจารณาไม่นำสิ่งตกค้างออก หากนำออกจะเป็นอันตรายกับผู้ป่วย)
 - ลดอัตราอุบัติการณ์ความผิดพลาดในการส่งสิ่งส่งตรวจ
 - ลดการเกิดภาวะแทรกซ้อนที่ป้องกันได้ ที่เกิดขึ้นในคณะฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ